

Tegelijk geeft het een prachtige kijk op het academiëleven. Terecht heeft Van Zonnevelds werk al de aandacht getrokken; ik wijs hier op recensies van neerlandici als Kees Fens in de Volkskrant van 30 januari 1984 en Marita Mathijssen in het bijblad van Vrij Nederland van 25 februari 1984. Is het boek ook voor de kerkgeschiedenis van belang? Dat het een student in de theologie is, wiens dagboek we voor ons hebben, is nauwelijks te merken. De student Beets ging helemaal op in de schone letteren. Maar van een aversie tegen de theologie als van zijn oudere studiemakker Bakhuizen van den Brink, althans tegen de theologiebeoefening in Leiden, is in deze regels niets te merken. Met de nodige studentikoze vrijpostigheid tekent hij zijn professoren. Hoewel ze bij zijn byroniaanse produkten hun wenkbrauwen fronsen, ontstond er toch geen breuk en bij Van der Palm kwam Beets zelfs in blakende gunst te staan. Afgezien echter van deze omstandigheden, voor de biografie van een van de leidende theologen uit het negentiende-eeuwse Nederland is dit boek een prachtige bron. Dat we van het oorspronkelijke dagboek niets meer hebben (op een enkel velletje na) blijft voor de bestudering van de jaren '30 natuurlijk een handicap, maar het procédé van 'zelfkuizing' (Mathijssen) behoort óók tot de biografie van Beets. Het speelt natuurlijk bij talloze autobiografieën, is misschien daarenboven vooral ook negentiende-eeuws, in zoverre de toen overheersende burgermanskmooral niet met zich liet spotten en zeker een domineescarrière gevoeligheden had, die moesten worden ontzien. Het gemis van het origineel is daarom eens te meer te betreuren. De paar bladzijden, die Beets bij het herschrijven zonder veel correctie kon benutten, had ik graag in deze editie dan ook aangeduid willen hebben. Wie, zoals ik, wil weten of de passages over Van der Palm tot de gekuiste behoren, moet dan toch weer naar Den Haag om dit te constateren. Hij kan dan tevens vaststellen dat op p. 236 helaas twee regels zijn uitgevallen: 'Leiden 2 febr. C. van der Palm en freule Foreest naar 't concert geleid. Gesoupeerd bij Van der Palm (enz.)'. - En met deze woorden zijn ook de nummers die naar de noten 974 en 975 verwijzen, verdwenen. - Inzake de relatie tot Van der Palm en zijn familie zou de lezer ook wel hebben mogen weten, dat Beets tweemaal met een kleindochter van Van der Palm getrouwd is geweest (noten 75 en 396 noemen alleen Aleide). Zo ben ik ongemerkt al aan mijn kritische opmerkingen begonnen, het zijn er slechts enkele. Wat de tekst betreft, denk ik dat de hoogleraar Van der Hoeven, wiens tengere gestalte op p. 68 wordt beschreven, niet een 'ongebogen', maar 'ingebogen' borst had. Wat de annotatie betreft, vraag ik me af waarom in noot 296 van 'Brüdergemeinde' te Neuwied sprake is, wat in deze vorm de lezer waarschijnlijk niets zegt, en niet gewoon van Evangelische Broedergemeente wordt gesproken (eventueel met toevoeging: Hernhutters). In noot 607 leze men voor Joh. IV: Joh. VI. Wat de illustraties betreft, ze zijn uitstekend gekozen en ondersteunen de tekst bijzonder; wel vind ik het onjuist, vrij willekeurig portretjes in sterk vergrote vorm te reproduceren zoals enkele malen het geval is. Wat de inleiding tenslotte betreft, belangrijk is de vergelijking van de hier geboden tekst met de bladzijden van het origineel, die Van Zonneveld nog kon aantreffen. In dit verband zij er hier op gewezen, dat Beets zelf zijn herschreven dagboek 'Uittreksels' heeft genoemd, niet 'Uittreksel' (zoals op p. 11 wordt gezegd), waardoor het fragmentarische ervan eens te meer wordt geaccentueerd.